136309

MORVAY

RANDEVU

VIGJÁTÉK

A randevú

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

MORVAY ZOLTÁN KÖNYVEI:

Angol kisasszony. Bohózat egy felvonásban.
Egynevü leány. Szinmü öt felvonásban.
Egy 6000 kilométeres séta története. Utirajz.
Csokonai Vitéz Mihály. Verses szinmü hat képben.
Szürke történetek. Elbeszélések. Öt miniatür kötet.
Októberi fellegek. Regény.
Az önkéntes ur. Kisvárosi történet 3 felvonásban.
Darázs-zümmögés. Tréfás versek, monológok, prológok.
A trubadur és társai. Regény.
Őszi harmat után. Versek. (Sajtó alatt.)

MORVAY ZOLTÁN

RANDEVU

VIGJÁTÉK 1 FELVONÁSBAN

KIADJA RÉVÉSZ BÉLA KÖNYVKERESKEDÉSE MAROSVÁSÁRHELY

OSZK
Országos Széchenyi Könyvtár

Szinpadokkal és mükedvelőkkel szemben kézirat

Az előadás joga Révész Béla könyvkereskedésében szerezhető meg Maros-Vásárhelyen

Révész-nyomda Maros-Vásárhely

SZEREPLŐK:

Péter

György

A feleség

A férj

Történik ma, a Péter lakásán.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Szín: Egy csinosan bútorozott férfiszobában két fiatal ember ül a kályha mellett, künn jókortavaszi, förtelmes esős este. Benn egy vörösernyős lámpa barátságosan világít a fiatal emberek közé. A szín jobb oldalán ablak, baloldalán ajtó, amelyen igen kicsi leskelődő ablakocska van. A szín hátulján levő ajtó nyitva van s az alkóv bútorai: egy nyitott nagy ruhaszekrény, ágy, hencser, székek, asztalka stb. látszanak. Az alkóvnak más kijárása nincs, csak egy ablak a hátsó falon. A díszleteken levő ablakok díszes, de erős rácsokkal vannak ellátva.

I. Jelenet.

Péter, György.

György. És ezek után mit fogsz tenni, Péter?

Péter. Semmit. *(Szeliden, de határozottan.)* Meghalok . . .

György. Ennyi az egész? Én ezt kissé keveslem.

Péter. *(Csodálkozva.)* Kevesled? *(Feláll.)* Azt hiszem ezzel elintéztem mindent. *(Sétál.)* Meghalni! Ezt könnyen szokták kimondani és könnyen is veszik. Pedig ez a szó nagy tiszteletet érdemel! Ez egy fenséges szó! Csöndet és áhitatot parancsoló! Benne van minden bűnünk megbocsátása, amit az életben elkövet-

tünk és sivár, kicsinyes, szomorú létünk elmulásának minden fájó tragikuma . . .

György. Szerintem, önkezünktől meghalni fiatalon, egészségesen, se nem szent, se nem tragikus dolog. Egy neve van: ostobaság!

Péter. Vannak dolgok, amelyeken nem szeretek és nem is tudok vitatkozni. Az öngyilkosság ügye is ilyen . . .

György. (*Cigarettára gyujt.*) Milyen? Meghalni és öngyilkossá lenni, e között nagy különbség van.

Péter. Egyéni nézet.

György. Meghalni végelgyengülésben: ez beszéd! Meghalni a csatatéren: ez ma még, egy gyalázatosan

szükséges butaság, de kénytelenek vagyunk vele. Hanem meghalni egy asszonyért ?! Ez barátom nem is ostobaság ! Ez abszurdum !

Péter. Te így fogod fel. Nem ismered a nők lelkét.

György. Nem-igen tanúlmányoztam a lelküket. Én különben azt hiszem, hogy a nőknek nincs is lelkük, csak testük. Én mindig ezzel foglalkoztam.

Péter. Látod ! Hogy mersz akkor így beszélni ?!

György. Barátom, a nők azt a férfit, aki csak a lelküket kutatja s a testükre nem kiváncsi, semminek tartják.

Péter. Minek ?

György. Semminek. Illetve „barátjuknak“ nevezik.

Köszönöm szépen! Egy nőnek *csak* barátjának lenni, szörnyen nyomorúságos állapot lehet.

Péter. Ehhez te nem értesz. Én több egy événél, hogy szeretem Ellát. Minden szabad időmet vele töltöm, de sohasem kivántam eddig benne az asszonyt. Egyszerüen boldoggá tett a jelenléte . . .

György. Dicsérem az izlésedet, bámulom a természetedet és csodálom Ellád férjének a türelmét, aki másfél év óta mindennap megadással nézi, hogy faljátok a szemetekkel egymást.

Péter. Az Ella férje tudja, hogy én becsületes ember vagyok.

György. A szerelemnek nincs köze a becsülethez.

Ennélfogva nem becsületesnek, hanem ügyetlennek tart. Tudja, hogy a feleségét szórakoztatod, de nagyobb emóciókat sohasem fogsz okozni házaséletükben. És az asszony? Mit szól az asszony ezekhez a plátói érzelmekhez?

Péter. Semmit. Meg van elégedve.

György. Na, én nem így ismerem az asszonyokat. Nem szoktak az ilyen állapotba hosszasan belenyugodni.

Péter. Az igaz, hogy Ella is tett célzásokat.

György. *(Nevet)* Ahán! És hova célzott őnagysága, ha szabad tudnom?

Péter. *(Leül)* Az ősszel volt. Szép alkonyatkor a kertjükben ültünk. Ketten voltunk s az októbervég le-

menő napja, valami tavaszról itt maradt vidámsággal mosolygott bele a hervadó világba.

György. (*Ásít*) A keret csinos. Nézzük a képet.

Péter. Ella minden bevezetés nélkül azt kérdezte, hogy szoktak-e a lakásomra asszonyok járni? . . .

György. *(Nevet.)* Látod, ez egy igen helyénvaló kérdés olyan emberhez, aki másfél évig van egy szép asszony mellett s eddig csak bámulta, bámulta, mint — hogy költői hasonlattal éljek — mint borjú az uj kaput . . .

Péter. Megvallom, e kérdés először engem is meglepett.

György. Hogy ilyen későn jött?

Péter. Ne tréfálj, kérlek. Ez sokkal komolyabb dolog, sem mint hinnéd.

György. *(Nevet)* Tudom. Nos, de mit mondtál a szép asszonynak ?

Péter. Megmondtam, hogy hozzám nem járnak hölgyek. És ez igaz is.

György. És ? Még mondtál ezenkivül is valamit, azt hiszem ?

Péter. Igen. Azt, hogy az ő kedvéért tennék kivételt . . .

György. *(Nevet)* Ha így mondtad, nagyon szellemesen mondtad.

Péter. Hogy boldog lennék, ha ellátogatna hozzám.

György. (*Nevet*) Szép tőled! A te lakásod éppen alkalmas randevúkra!

Péter. Beláttam, hogy ezt lehetetlen a lakásomon végrehajtani. A nagynéném mindent észre vett volna, mert a szobámba csak az ő ablakai alatt lehet eljutni. S így fogadtam ki ezt a külvárosi lakást.

György. Ah, úgy! Most értem már, hát ezért hívtál? Elég csinos kalitka, csak jönne a madár!

Péter. (*Csüggedten*) Hat hete várom és nem jön.

György. Hogyan?

Péter. Hat hete van készen ez a lakás. Hat hét óta minden délelőtt megigéri, hogy este eljön. És nem jött . . .

György. És mit mond, miért nem jön?

Péter. (*Búsan sétál*) Ezer ügyetlen asszonyi kifogás. A vége az, hogy nem jön. Tegnap azt mondtam neki, hogy öngyilkos leszek, ha nem váltja be a szavát.

György. Látod, asszonyokkal szemben ez néha jó érv. És?

Péter. És tegnap sem jött. Igy határoztam el, hogy agyonlövöm magam. Ez az én szerelmem céltalan és hiábavaló. És így az életem is. Legjobb lesz meghalni!..

György. (*Ujra rágyujt*) Szóval megint a halálhoz értünk.

Péter. Ugy van. (*Leül*) Ez az asszony nem szeret engem igazán. És sohasem lesz hütlen a férjéhez.

György. Ezt egy asszonyról sem lehet határozottan állítani. Az asszonyoknak férjükhöz való hűsége mindig attól függ, hogy ki az udvarlójuk.

Péter. Te csak gúnyolódol. Bánom, hogy beavattalak a titkomba.

György. Kérlek, én a te titkodat régen tudom. Az asszonyod pedig el fog jönni, arról biztosítalak. Ha egyébért nem, merő kíváncsiságból.

Péter. Nem ismered Ellát!

György. Ellát nem, de az Ellákat igen.

(Künn csöngetés.)

Péter. (*Riadtan ugrik fel.*) Mi az? Csöngettek?

György. Ugy van. Már itt is van a várvavárt. (*Feláll.*) De hogy tünjek most el én?

Péter. (*Roppant izgatottan lót-fut fel s alá.*) Tényleg, ha ő, akkor te? . . De miért is hivtalak ide?! (*Mérgesen.*) De hova dugjalak el már, kérlek! Ez az egyetlen kijárás ezen a buta lakáson.

György. Látod milyen alkalmatlan fészek ez ilyen célokra. És minden ablakon ezek a régi rácsok. Ez a ház ezelőtt alighanem fegyház volt.

(*Csöngetés.*)

Péter. (*Kétségbeesetten futkos.*) Hova bújtassalak? Ember!?

György. Előbb nézz ki, hogy az ideálod van-e itt. Lehet más is és akkor nem kell elbújnom.

Péter. Igaz! (*Az ajtóhoz rohan és a kis keskeny ablakrésen kinéz.*) Ő! (*Izgatott lelkesedéssel.*) Ő! Ő! Ella! Az édes! Az angyal! Barátom! (*Megöleli Györgyöt.*)

György. (*Nevet.*) Jó, jó! De hogy sülyedjek el én?

Péter. (*Lót-fut.*) Sülyedj el valahogy Gyurikám!

György. Várj! Bemegyek az alkóvba. Nem fogok hallgatózni s ma még, erre a helyre hihetőleg nem is lesz szükség . . .

Péter. (*Zavartan.*) Nem . . . Igen . . . Azaz . . . Eredj, eredj . . . (*Betuszkolja Györgyöt az alkóvba és*

behúzza az ajtót.) Igy! (*Megtörli a homlokát s a baloldali ajtóhoz rohan és kinyitja. Kitárja karjait.*) Ellám! Édes gyönyörűségem! Hát mégis eljöttél, te drága!

II. Jelenet.

Péter, Ella.

Ella. (*Sűrűn lefátyolozva, félősen lép a szobába.*) Egyedül vagy?! Óh de soká nyitottad ki az ajtót. És mondhatom ez a lakás nagyon messze van a belvárostól. Nincs itt senki, Péter?

Péter. (*Elragadtatva.*) Senki, szerelmem! Senki! Tedd le a kalapod. (*Le akarja az asszony kalapját venni.*)

Ella. (*Tiltakozva.*) Nem! Nem! Majd máskor. Most csak benéztem. Majd máskor. Ma nincs időm.

Péter. (*Csüggedten, csalódva*) Óh, Ella!

Ella. (*Hizelkedve*) Máskor, kedves barátom! Hidd el, ma nem lehet. (*Körülnéz.*) Azért ez elég csínos lakás.

Péter. Vedd le a kalapod, csak a kalapod édes!

Ella. (*Bátorodva.*) Na jó. Vegyük le. De csak egy percre. (*Péter segitségével leveszi a kalapját.*)

Péter. Ülj le édesem. Ide a kályha mellé. Óh, hogy összefázott ez a drága kis kezed! (*A két tenyerébe veszi és csókolja Ella kezeit.*)

Ella. (*Leül. Felmelegedve.*) Csacsi, ne csókold a keztyümet. (*Lehúzza a keztyüit.*)

Péter. (*Elébe térdel és csókolja a kezeit.*) Édes vagy, jó vagy! Beváltottad a szavad.

Ella. (*Elborult arccal.*) Nagyon féltem! Még most is félek! Óh, Péter, ha ezt Kálmán megtudná! (*Arcát a kezeibe rejti.*)

Péter. (*Felugrik. Ella mellé ül egy székre és az asszonyt magához öleli.*) Sohasem fogja megtudni! Különben a férjed most a kaszinóban kártyázik.

Ella. Tudom. De mostanába, úgy veszem észre, hogy Kálmán figyel minket, Péter!

Péter. (*Nevet.*) Káprázat! Ezt csak te hiszed! Ő egy férj! Egy igazi férj! Aki nem szokott a feleségével törődni.

Ella. Most velem jött a főtérig. Ott elváltunk. Én azt mondtam, a masamódhoz megyek. Ő a kaszinóba ment.

Péter. Na látod! (*Lelkesülten.*) Elluskám, édes gyönyörűségem, ha legközelebb eljössz, teleszóratom a szobát virággal! Csupa virág lesz minden! Orgona és gyöngyvirág, amiket te szeretsz! Jó lesz?!

Ella. (*Rá sem hallgat. Az esze másfelé jár.*) Jó, jó! Hanem te Péter, érdekes volt ma délben. Kálmán megölelt és megcsókolt s azt mondta: „szeretsz még engem kis feleségem?“ Ezt még sohasem kérdezte tőlem . . . Ugy-e érdekes? . . .

Péter. (*Nem figyel az Ella beszédjére.*) Csupa

orgona és gyöngyvirág lesz itt minden! A szőnyeg, a butorok, az asztal, mind tele! Térdig jársz a virágban!

Ella. (*Szórakozottan hallgatja.*) Nagyon szép lesz. (*Aggódó élénkséggel.*) Te Péter, vajjon ha Kálmán megtudná, hogy itt jártam, mit tenne?!

Péter. (*Leverten.*) Óh, Ella! Én hat hét óta minden este megfeszült idegekkel várlak és most, hogy végre eljössz, folyton a férjedről beszélsz. Ez nem szép tőled, Ella!

Ella. (*Magához vonja a Péter fejét és megcsókolja. Búsan.*) Kis buksim! Hiszen én szeretlek, de olyan rossz érzéseim vannak. Mikor nekem ilyen érzéseim vannak, mindig valami baj ér.

Péter. (*Magához öleli és csókolja Ellát.*) Én mellettem nem érhet semmi baj!

(*Künn heves csöngetés.*)

Ella. (*Felugrik és halkan felsikolt. Ijedt hangon.*) Ki az?! Péter, ki csöngetett?!

Péter. (*Elereszti Ellát. Nem minden ijedtség nélkül.*) Valaki eltévesztette az ajtót. (*Az ajtóhoz megy és kinéz a kis ablakrésen. Megtántorodik.*) Óh, ez, ez lehetetlen. Ki árulta el?!

Ella. (*Kétségbeesett aggódással.*) Ki az Péter, ki az?

Péter. (*Egy széknek támaszkodik. Majd össze-*

rogyik az ijedségtől.) Ká . . . Ká . . . Kálmán . . . a férjed . . . itt van!

Ella. (*Halkan felsikolt.*) A férjem! Kálmán! (*Egy székre rogyik.*) Lehetetlen! Péter, az lehetetlen!

Péter. (*Megdermedve néz maga elé.*) Itt van! Hogy jött ide? Hogy tudta meg? (*Végtelen izgatottsággal futkos fel s alá.*) Itt van! Ella mit tegyünk?! (*Egy tüzpiszkálóvasat fölkap.*) Beeresztem és leütöm! Más nincs hátra!

Ella. (*Kétségbeesve.*) Istenem! Mit beszélsz, Péter! (*Ő is kétségbeesve rohan fel s alá a szobában.*)

(*Künn heves csöngetés.*)

Péter. (*Végső kétségbeeséssel.*) Én leütöm! Más menekvés nincs! Én nem hallgatok szemrehányásokat!

Ella. (*A kezét tördelve, halkan, rémült hangon.*) Ne beszélj őrültségeket Péter! Óh istenem, istenem! Csak most segíts meg! Csak most! Sohasem vétkezem többet! Csak most segíts meg! (*Az alkóv ajtaját feltépi és berohan.*)

III. jelenet.

Előbbiek, György.

György. (*Feláll egy székről és meghajlik.*) Nagyságos asszonyom!

Ella. (*Felsikolt halkan és merően nézi Györgyöt.*) Péter, ki ez az ur?! (*Kitörve.*) Gyalázat! Te azt mond-

tad, egyedűl vagyunk és itt kihallgattak minket! Te tanúkat hívtál ide! Gyalázat!

Péter. (*Kétségbeesve.*) Ella hallgass meg! Nincs idő magyarázatra! Ez Szabó György, mérnök, jó barátom! Igen derék ember! Segíteni fog rajtunk! Ugy-e György, segíteni fogsz rajtunk?!

György. Nagyon természetes! Csillapodjék nagyságos asszonyom! De mi a baj? Mi történt?

Péter. (*Azt sem tudja mit beszél.*) A férj . . . Kálmán . . . Itt van az Ella férje! A férje, Gyuri!...

György. (*Meghököl.*) Hüm! Ez baj!

Ella. (*A kezét tördeli.*) Mit tegyünk?! Istenem mit tegyünk?!

(*Künn hosszas csöngetés.*)

Péter. (*Kétségbeesve.*) Menj be Ella az alkóvba. Igen. Te is György . . .

Ella. (*Eszelősen jár-kél.*) Hogyan? Az alkóvba? Ezzel az úrral az alkóvba? Mit beszélsz Péter? Megvagy bolondulva?

György. (*Aki úrrá akar lenni ezen a fejetlenségen. Erélyesen.*) Mindenütt jobb helyen lesz nagyságos asszonyom és mindenkivel, mint itt, ahová a férjét rögtön bebocsátják.

(*Heves csöngetés.*)

Péter. (*Igyekszik az asszonyt megnyugtatni.*) Menj,

Ellám! Menj! Majd valamit kitalálok, amivel Kálmánt tovább küldhetem . . . (*Kinyitja az alkóv ajtaját.*) Menjetek!

Ella. (*Sír.*) De hát ennek a lakásnak nincs más kijárása? (*Az ablakra néz.*) Kimegyek az ablakon. Hova nyílik az ablak?

György. Az ablak a folyosóra nyílik, de amint látja nagyságos asszonyom tele van ráccsal. Az nem menekülési út!

Péter. (*Izgatottan.*) Csak maradjatok itt Ellám! (*Behordja az alkóvba az Ella kalapját, tüjét, kesztyüjét.*) Majd valamit kitalálok!

Ella. (*A hencserre rogyik. Zokog.*) Óh átkozott

rácsok! Micsoda szerencsétlenség! (*Hevesen Péterhez, aki vigaszalni igyekszik.*) Adj nekem egy pisztolyt, hogy agyonlőhessem magam!

György. (*Csillapítja.*) De nagyságos asszonyom!

Péter. Ella! Édes Ella! Ne hajts a kétségbeesésbe! Nyugodj meg! Mindent elintézek! Csak maradj itt! (*Györgyhöz.*) Gyurka lelkem, vigyázz rá! Kárt ne tegyen magába! És csönd! Nagy csöndben legyetek! Egy szó! Egy zokogás ne legyen Ella! Könyörgök! Bármi történjék odakünn! (*Behúzza az alkóv ajtaját.*)

(*Csöngetés.*)

IV. jelenet.

Péter majd a férj.

Péter. (*Az ajtóhoz megy. Homlokát megtörli és igyekszik nyugodt arcot ölteni. Egy zsebtükörbe megnézi magát. Mosolyogni próbál. Aztán kinyitja az ajtót.*) Micsoda szörnyű csöngetés ez? Ki van itt és mit akar?

Férj. (*Berohan. Dühöngve. Feltett kalappal.*) Mióta várakoztatják az ilyen nyomorult, asszonycsábitó fráterek a tisztességes embert? Semmi beszéd! Semmi kifogás! Hol a feleségem?

Péter. (*Nyugodtan nézi Kálmánt.*) Kálmán! Te vagy?! Mi lelt téged? Meg vagy bolondulva! Mit kiabálsz? Mit akarsz?

Férj. (*Harsogva*) Ne alakoskodj! Mindent tudok és mindent láttam! Messziről követtem a feleségem! Ide jött! Láttam a lépcsőn feljönni! Láttam a folyosó végén, hogy itt egy ajtón eltünt. Csak is ide jöhetett! Ne tagadd! Minden késő!

Péter. (*Arcátlanul.*) A feleséged? Ella? Ide? Ide jött? Ember, te meg vagy őrülve! Micsoda ostoba beszéd ez?

Férj. (*Kiált.*) Ne alakoskodj! Én tudok mindent! Másfél éve nézem, hogy mit csinálsz! Hogy eszed meg darabonként a családi boldogságom! Őrült voltam, hogy eddig nem szóltam! Nem hittem, hogy idevetemedtek!

Péter. (*Csillapítni igyekszik.*) De Kálmán! Kérlek, ez érthetetlen, amiket te beszélsz. Ülj le. Nyugodj meg. Magyarázd ki magad.

Férj. (*Ádáz haraggal.*) Ne alakoskodj! Elég volt, hogy másfél évig csalni hagytam magam! Hogy hittem a szines-mázos beszédednek! A pohár betelt! Leszámolunk! Hol van az asszony?!

Péter. (*Mintha haragudna.*) Eh, legyen vége ennek az ostobaságnak! Hogy jössz te ahhoz, hogy rajtam keresd a feleséged? Őriző pásztora vagyok én a te feleségednek?

Férj. (*Vállonragadja Pétert.*) Semmi fecsegés! Hol van az asszony?

Péter. (*Erélyesen.*) Azt mondom, hogy elég volt! S addig mondom, míg nem jövök ki a türelmemből! A feleséged nincs itt! Érted! Nincs és nem is volt! Ezzel elégedj meg ha mondom! Ha nem hiszel nekem, ha nem tetszik neked ilyen formába ez a kijelentés, tégy a belátásod szerint, de itt ne kiabálj, mert ez nem az én lakásom, hanem egy barátomé! És most menj, menj! Mert semmiért sem állok jót!

Férj. (*Elkeseredett haraggal.*) Te! Te! Aki a más lakásán fogadod a szeretőidet, te nem állsz jót semmiért! Te gazember! Aki megmérgezted az életemet! Azt hiszed, engem csak így haza lehet küldeni?! Azt hiszed?! (*Az alkóv felé megy.*) Hol van az asszony?!

Péter. (*Elébe ugrik és az ajtó előtt megáll.*) Megállj! Ide nem léphetsz be!

Férj. Ahán! Hát itt van a szeretőd ugy-e! De bizony bemegyek! Nézzünk egymás szemébe!

Péter. (*Az ajtó előtt állva, birkózni kezd Kálmánnal, aki be akar nyomulni. Dühösen.*) Nincs itt a feleséged, ha mondom! És már most azért sem eresztelek be, mert ilyen arcátlanul erőszakoskodsz! Azért se!

Férj. (*Dühöngve birkózik.*) De beeresztesz nyomorult, mert én be akarok menni!

Péter. (*Hátsó zsebéből pisztolyt vesz elő és Kálmánra fogja.*) Ha bemégy! (*Liheg.*) Szétlövöm az agyad!

Férj. (*Meghátrál, de aztán annál mérgesebben.*) Ugy! Te bandita! Úgy? Akkor én is úgy! (*Ő is kiveszi a pisztolyát.*) Most tehát leszámolunk!

Péter. (*Megragadja a Kálmán vállát és a pisztoly csövét a Kálmán homlokára nyomja.*) Ha megmoccansz, ide a két szemed közé röpítem a golyót! Érted? A két szemed közé!

Férj. (*Újra birkóznak és a Kálmán pisztolya a dulakodásban elsül, de senkit sem talál.*) Lőjj, kutya! Az én életem úgy is tönkre ment!

V. jelenet.

Előbbiek, György.

György. (*Az alkóv ajtaját kitárva az egész helyiség látható lesz. Ella nincs ott. Nyugodtan cigarettázik.*) Mi ez? Mi történik itt?

Péter. (*Az alkóvba nézve látja, hogy Ella nincs ott. Egy pillanatig megdöbben, de rögtön visszanyeri a nyugalmát és kitörő jókedvvel kacagni kezd. Györgyhöz.*) Ezt a vén, féltékeny szamarat gyógyítom barátom!

Férj. (*Zavartan néz az alkóvba, Györgyre, Péterre. Szünet.*) Hogyan? Hát . . . hát . . . (*Magába motyog.*) Nincs itt Ella? . . (*Bemegy az alkóvba, ki-*

nyitja a szekrényt, benéz az ágy alá, felemeli a hencser takaróját.) Pedig én láttam, hogy ide jött !

György. (*Akire Kálmán néz, mintegy választ várva.*) (*Meghajlik, mosolyogva.*) Szabó, mérnök vagyok, a Péter barátja.

Férj. (*Zavartan kezet fog.*) Kovács ügyvéd . . . (*Nagyon zavartan, hebegve.*) Bocsánatot kérek . . . Talán tévedtem . . . (*Hevesen, megint dühöngve Péterhez.*) Ide jött, hiába tagadod ! Láttam ! Itt volt ebben a szobában ! És az ablakon megszöktették.

Péter. (*Egy széken ülve, hahotával kacag.*) Öregem, te ma délután valahol nehéz borokat ittál ! Ezen az ablakon szökött meg ? ! Nem rossz ! Szegény Ella !

Ha ezt tudná! Ha ezt látta volna! Nagyon szégyelném magam, nagyon szégyelném magam Kálmán! Nézd meg ezt a lakást! Itt nincs más kíjárás! Ha itt jött be, látomásod szerint, kedves nőd őnagysága, hol ment ki?

Férj. (*Az ablakra mered, zavartan.*) Itt, az ablakon..

György. (*Gunyosan mosolyog.*) Uram, meg méltóztatik feledkezni e régi, szépveretü, de fegyházba illő rácsokról. Ezek között egy galamb kibujhat, de egy szép asszony nem. Bocsásson meg, hogy akaratomon kivül tanúja voltam e kellemetlen jelenetnek, de igazolnom kell Péter barátomat.

Férj. (*Halkan, zavartan Péterhez.*) Akkor miért

nem eresztettél az alkóvba rögtön? Ha itt csak ez az úr volt. (*Kényszeredetten mosolyog.*)

Péter. (*Jókedvvel.*) Ülj le kedves öregem! Egészen ki vagy merülve! (*Nevet.*) Hogy mért nem eresztettelek be? Azért, mert egyszersmindenkorra kiakartalak gyógyitani az ilyen nevetséges féltékenykedési rohamokból. Az ilyesmi szánalmassá teszi az embert.

György. (*Mosolyog és cigarettával kinálja.*) Foglaljon helyet ügyvéd ur. Mikor az előbb Péter barátom meglátogatott, nem hittem volna, hogy ilyen — bizonyosan valami végzetes félreértésből származó jelenet — játszódik le a lakásomon.

Férj. (*Kezdi a nyugalmát visszanyerni. Moso-*

lyog.) Már látom, hogy bakot lőttem. Bocsásson meg mérnök ur, hogy ilyen förtelmesen léptem fel, de az embert néha elhagyja a józan esze.

György. Kérem, a felháborodás érthető az ön részéről. Csak nincs alapja.

Péter. (*Nevet.*) Ha Ella megtudná mi történt, soha sem bocsátaná meg neked ezt a gyanusitást.

Férj. (*Feláll.*) Uraim! Remélem gavallérokkal van dolgom? Senkinek soha egy szót sem az itt történtekről.

György. Kérem, erről beszélni is felesleges!

Péter. (*Komolyan.*) Ez természetes. De az bizonyos édes Kálmán, hogy én többet a házad küszöbét át nem lépem.

Férj. (*Péterre néz megdöbbenve.*) Remélem nem komolyan beszélsz?

Péter. (*Határozottan.*) A legkomolyabban Kálmán.

Férj. (*Megfogja a Péter kezét.*) Belátom, ostoba voltam, de neked nem szabad haragudnod. Ne okoskodj! Bakot lőttem és ezzel vége!

Péter. (*Szónokol.*) Kedves Kálmán! Tisztellek, szeretlek ezután is, de ma az igazi énedet mutattad. Ilyen jeleneteket — komolyan — nem akarnék átélni. És ezért nem megyek hozzátok többet. Te, bármikor képes lennél egy olyan makulátlan asszonyt, mint Ella, meggyanúsitani.

Férj. (*Legyint.*) Hadd el, a látszat . . .

György. A látszat csalni szokott!

Péter. Éppen azért! Te minden látszat után megindulsz a jövőben is és az előbbi jelenetet megismétled a jövőben is. Eredj és becsüld meg Ellát. Térden állva kérj tőle bocsánatot.

Férj. Ez az utolsó szavad?

Péter. Ez!

Férj. (*Csüggedten, kezét nyujtja.*) Szervusz Péter. (*Györgyhöz.*) Isten önnel mérnök ur. Kérem bocsássanak meg. *(Búsan kifelé indul.)*

György. (*Kezet fog Kálmánnal.*) Szóra sem érdemes, ügyvéd ur.

VI. jelenet.

György, Péter.

Péter. (*Táncol, fütyöl, ugrál, kacag. Rikoltozva.*) Nagyszerü, pompás ! Bravó, bravisszimó ! (*Megöleli Györgyöt és megforgatja.*) Hova rejtetted a kis aranyost, te csodaember ?

György. (*Nevetve szabaditja ki magát a Péter karjai közül.*) Ügyesen csináltam, mi ?

Péter. (*Elragadtatva.*) Zseniálisan ! Te, mond hova tetted ! Hova tetted a rubintost ! Mond, mert megöl a kiváncsiság !

György. (*Mosolyog.*) Egyszerü ! A galambot kiröpitettem az ablakon.

Péter. *(Ámulva.)* Az ablakon? Az ablakon? Lehetetlen! És a rácsok?!

György. *(Nevet)* Mondom, hogy az ablakon! A rácsok? A rácsoknak azt mondtam, ami az arab regékben divat: Szezám, nyílj meg! És a rács megnyílt!

Péter. (*Az ablakhoz siet. Csodálkozva.*) Lehetetlen! Kiszakítottál egy pár pálcát és ugy?

György. Hát mi vagyok én? Sámson? És ki lehet szakitani ezeket a rettentő vasrudakat?

Péter. (*Türelmetlenül*) Ne kínozz hát! Mi történt?

György. *(Nevet)* Az történt, hogy mikor a lármátokat hallottam kivül és a szép asszony kétségbeesett zokogását belül, kínomba valóban kiakartam tépni a

rácsot. S amint teljes erőmből ráztam, észrevettem, hogy a rácsot okos emberek csinálták és mi ostobák vagyunk, ha a falból ki akarjuk tépni.

Péter. Mond, mond! Na! És?

György. Egyszerü a dolog! A rács sarokra jár és kinyitható. A görbe kulcs, amelyik nyitja, ott van az ablakközbe felakasztva. Egy pillanat alatt kinyitottam és a kicsi asszonyt kitettem a folyosóra.

Péter. (*Kitörő örömmel)* Nagyszerű! Mese! *(Táncolni kezd újra)*

György. (*Nevetve*) Csönd legyen! Ez még semmi! Tudod, hogy mellettünk a folyosón egy masamód lakik.

Péter. (*Megáll)* Tudja az ördög!

György. Lásd, én ma vagyok itt először és már tudom. Mikor jöttem benéztem az ablakon és láttam hogy itt mellettünk szép masamód-lányok dolgoznak.

Péter. Nos?

György. Nos, hát beküldtem az ideálodat a masamódhoz, hogy vegyen kalapot s ugy intézze, hogy mikor a férje megy le a folyosón, a masamodtól jöjjön ki.

Péter. (*Elhülve nézi Györgyöt*) Megbecsülhetetlen gazemberségek lakoznak benned Gyurka.

György. No, csak semmi bókolás. Ezek után pedig biztosítalak, hogy a házaspár ide még ma vissza fog jönni.

Péter. Van eszükbe. Ella nem mer idejönni többet!

György. Sőt! A férje vezeti a lakásodra. Ez sem mindennapi eset Petikém!

Péter. Nem is történik az meg. *(Künn csöngetés)*

VII. jelenet.

Előbbiek, Férj, Feleség.

György. (*Nevetve Péterhez*) Hát nem mondtam? (*Az ajtóhoz siet és kinyitja*)

Ella. (*Kálmánhoz, nevetve*) Voltaképpen hova húrcol ön engem uram?

Férj. (*Nevet*) Csak gyere! Majd meglátod.

Ella. (*Meglátja Pétert*) Nini! Hisz ez Péter! Hát maga hogy teremtődött ide? Itt lakik maga Péter,

ebben a külvárosi házban? No, ezt sem tudtam eddig!

Péter. (*Hidegen és komolyan hajlik meg*) Kezét csókolom, nagyságos asszonyom. Nem itt lakom. György barátom lakik itt, az ő vendége vagyok.

Ella. (*Györgyre néz*) Ah úgy!

Péter. (*Mindig hidegen*) Szabó György mérnök, barátom, nagyságos asszonyom. Kovácsné úrasszony.

György. (*Meghajlik komolyan és kezet fog Ellával*) Méltóztassanak kényelembe tenni magukat.

Ella. (*Nevetve*) Tehát mi az ön vendégei vagyunk most, mérnök ur?

György. (*Mosolyog*) Én lehetek az a szerencsés.

Ella. De hogy miért jöttünk ide, azt én sem tudom, a férjemtől kérdjék meg.

Férj. (*Aki eddig Péterrel beszélt*) Ne okoskodj Péter! Legyen vége!

Ella. (*Péterhez nevetve*) Magába mi bújt, hogy ilyen savanyú? Mit susognak az urammal?

Péter. (*Kelletlenül*) Ne törődjön vele nagyságos asszonyom! Lényegtelen dolog.

Férj. De bizony törődjél Ella! Beszélj a fejével. Bojkotálni akarja a házunkat.

Ella. (*A férjére néz, aztán Péterre*) Micsoda érthetetlen csacsiskodás ez itt? Beszéljetek. Nem szeretem a rejtelmeket. Maga pedig Peti, ne mórfondirozzon,

mert nyakonütöm, hogy minden adóssága eszébe jut. (*Györgyre mosolyog*) Pardon ! Elfelejtettem, hogy idegen is van jelen. Mi szűk családi körben így szoktunk beszélni egymással.

György. (*Mosolyog*) Kérem nagyságos asszonyom, méltóztassék csak erélyesen fellépni !

Ella. (*Kálmánhoz*) Voltaképpen miért is jöttünk mi ide uram ? Megmondja valahára ?

Férj. (*Zavartan*) Meg . . . meg . . .

Ella. (*Györgyhöz*) Kérem, mérnök úr, egy bizalmas kérdésem volna önhöz, aki e házban lakik.

György. Parancsoljon.

Ella. Nem lakik itt valami színésznő vagy ilyenféle hölgyike?

György. *(Mosolyog)* Lehet, hogy lakik. Itt tizenhét lakó van.

Ella. Akkor már értem a dolgot.

Péter. Mit ért nagyságos asszonyom?

Ella. *(Györgynek beszél)* A masamódomtól ahogy kiléptem, kit látok legnagyobb csodálatomra, mint a férjemet. Természetesen faggattam, hogy hol jár itt és kit keres, de csak összevissza hebeg. Már most értem a dolgot.

Férj. *(Nevet)* Dehogy érti angyalom!

Ella. *(Erélyesen)* Dehogy nem értem! Ha színész-

nők laknak itt, tudom, hogy ön mit keresett e házban. Az hogy én utánam jött, nagyon együgyű kifogás.

Férj. (*Mosolyog*) Nem azért jöttünk ide, hogy vitatkozzunk, kedvesem. Akarja, hogy a főtéri ékszerésztől azt az aranyszitakötőt meg vegyem magának, amelyet ma délután olyan csodálkozva nézegetett?

Ella. (*Kitörő örömmel*) Azt a csodás brossot? De mennyire akarom mucuskám! De mennyire!

Férj. (*Mosolyog*) Na akkor álljon Péter elébe és mondja azt, amit én diktálok.

Ella. (*Tapsol*) Ezer örömmel! (*Péter elé áll*)

Férj. Kedves Péter.

Ella. Kedves Péter.

Férj. Járjon ezután is úgy, annyit a házunkhoz, ahogy eddig tette s legyen továbbra is ami édes barátunk, amint eddig volt.

Ella. (*A férjére néz komolyan*) Hát ez mi? Én, azt hiszem, ennek az úrnak ezt felesleges mondani. Úgyis megteszi.

Péter. (*Zordarccal*) Vagy ki tudja! Engem ma megsértettek!

Ella. (*Hízelkedve simogatja az arcát*) Peti drágám, ne szemtelenkedjen, mert úgy nyakonütöm, hogy minden adóssága eszébe jut. Nekem egy aranybrossom forog kockán amint látom, a maga feleletétől.

Férj. Úgy van, a brossot csak úgy veszem meg, ha Pétertől az igéretet kicsikarod.

Ella. (*Nagyon erélyesen*) Azonnal esküdjön meg, hogy teljesiti a férjem kivánságát!

Péter. (*Húzódozva*) Hát ha olyan nagyon akarja Kálmán, legyen! Nem haragszom! (*Kálmánhoz siet*) Becsületemre nem haragszom, de többet ilyesmi meg ne történjen öregem!

Férj. (*Boldogan*) Soha, barátom! Soha!

Péter. (*Megöleli Kálmánt*) Szent a béke, kedves öregem!

Férj. Csak ezt akartam. Gyere feleség, vegyük meg az aranyszitakötőt.

Ella. (*Kacagva Györgyhöz*) Az egészből nem értek semmit, de mit bánom én, csak a szitakötőt megkapjam. Ma nekem egész nap olyan jó érzésem volt. Mikor nekem ilyen érzésem van, mindig valami szerencse ér.

Férj. (*Vidáman kezel*) Szervusztok urak!

Ella. (*Györgyhöz*) A barátunk barátja a mi barátunk is. Ezt ne felejtse el mérnök úr. Mindig szívesen látjuk önt is.

György. Élni fogok az engedelemmel, nagyságos asszonyom! (*Kezetcsókol*)

Ella. (*Péterhez*) Maga elröpített egy arany szitakötőt és én megfogtam. Pá maguknak. (*Férj és feleség el.*)

Péter. (*Meghajlik, de nem fog kezet Ellával*) Igaz!

VIII. jelenet.

György, Péter.

Péter. (*Megint körültáncolja a szobát*) Mit szólsz az asszonyhoz Gyurka?

György. Aranyos asszony! (*Elragadtatva*) Csupa temperamentum! És micsoda színésznő! Ezt az asszonyt nekem kellene kezelni Peti!

Péter. (*Nevet*) Ne szemtelenkedj Gyurka! Hanem te, hát a férj! Mit szólsz a férjhez?

György. A férj? Szegény! (*Nagy tisztelettel*) Ez egy igazi, egy hamisitatlan, fémjelzett férj!

Péter. (*Nevet*) Milyen jó, hogy nem vagyunk fér-

jek! Én nem is nősülök meg, míg másnak felesége lesz! Nem akarok a Kálmán sorsára jutni.

György. A férjek mindig és mind azt hiszik, hogy ők olyanok mint a római pápa: csalhatatlanok. (*A nézőtér fele*) Ne mosolyogjanak a férjek! Önök is egytől-egyig ilyenek! Pedig a szarvakat mind magukkal hordják, mint a Napoleon katonái a marsal-botot . . . Csak hogy éppen egyiknek nem látszik . . . a másik pedig nem veszi észre! . . .

Függöny.

KÖNYV-TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

RÉVÉSZ BÉLA
NYOMDAI
MŰINTÉZETE
MAROS-VASARHELY